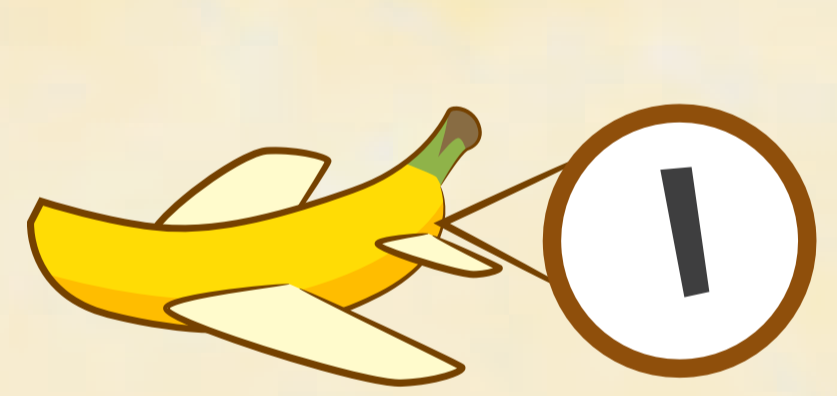
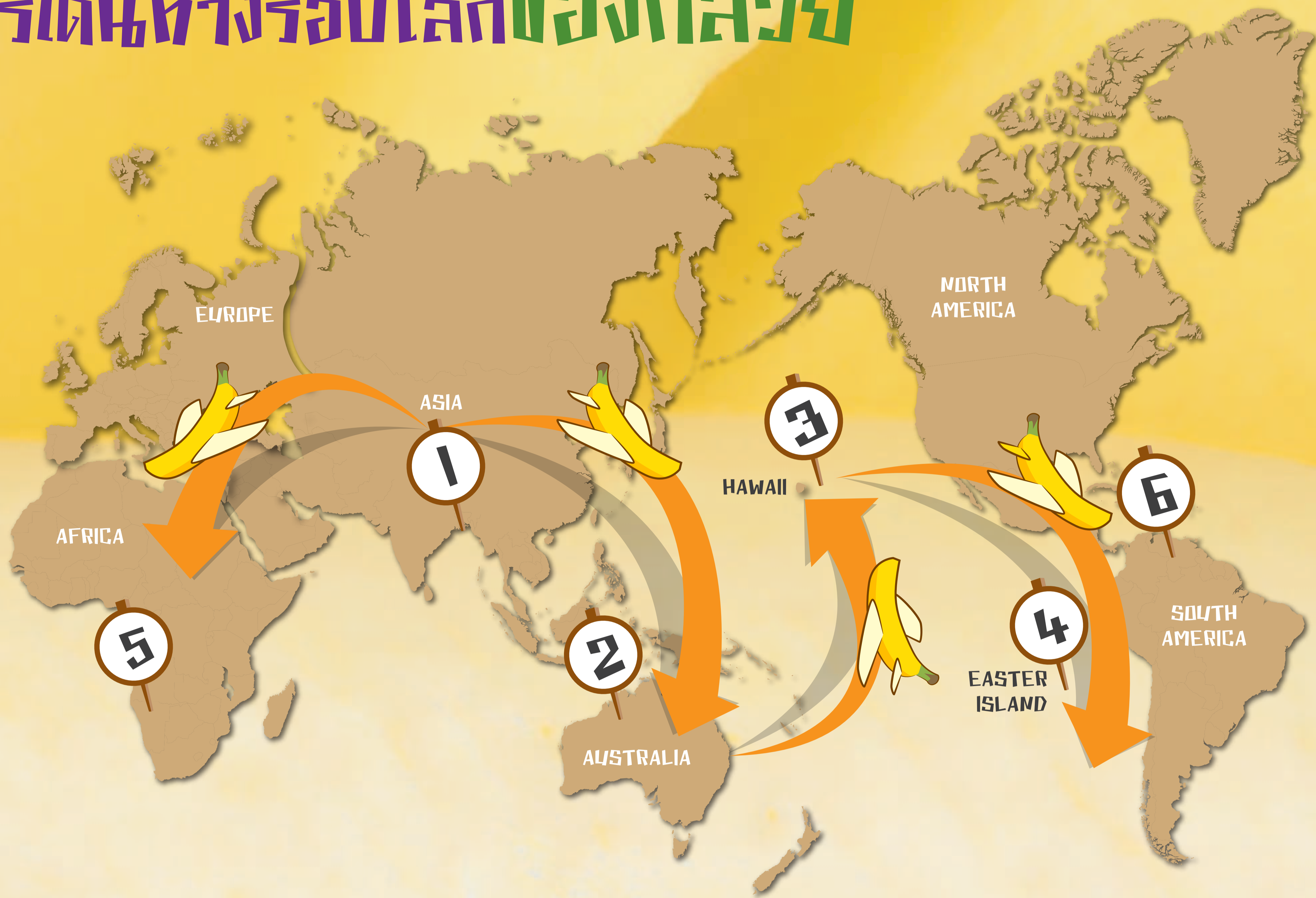

กล้วยในเอเชีย ประวัติศาสตร์โลก

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่นักโบราณคดีได้ค้นพบในเขต "Kuk valley" ที่ราบสูงทางตะวันตกของเกาะนิวกินี (จังหวัดปาปัว ประเทศอินโดนีเซียในปัจจุบัน) ซึ่งมีอายุราว 8,000 ปี พบว่า "กล้วย" เป็นไม้ผลชนิดแรก ๆ ที่มนุษย์นำมาปลูกไว้ในบริเวณที่อยู่อาศัย แม้ว่านักวิจัยจะยังไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าจุดกำเนิดของกล้วยอยู่ที่ใด แต่จากหลักฐานต่าง ๆ พอสรุปได้ว่าบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือแหล่งกำเนิดของพืชชนิดนี้เมื่อราว 8,000 - 5,000 ปีที่แล้ว¹ ก่อนแพร่กระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลกดังเช่นปัจจุบัน

¹The History of the Banana: Ancient Origins to the 1800s(<http://cwh.ucsc.edu/bananas/Site/>)

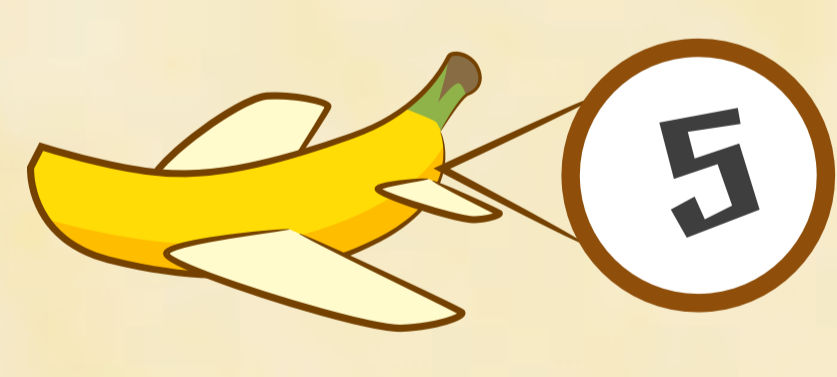
การเดินทางรอบโลกของกล้วย

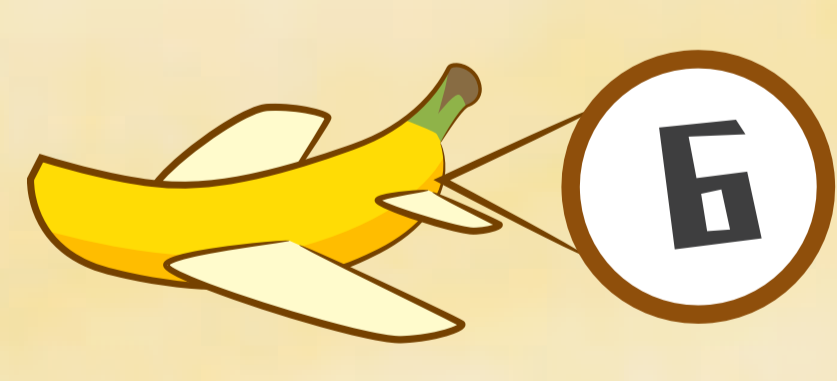
1 เริ่มแรก มนุษย์รู้จักเก็บผลกล้วยมารับประทานจากต้นกล้วยที่ขึ้นอยู่ในป่าธรรมชาติ ตั้งแต่จีนตอนใต้ถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อินเดียจนถึงเกาะนิวกินี

จากเขตเส้นศูนย์สูตรที่กล้วยสามารถเจริญเติบโตได้ดี และมีหลากหลายพันธุ์ ตั้งแต่ 4,500 ปีที่แล้ว มนุษย์ได้นำกล้วยติดตัวไประหว่างเดินทางทั้งการค้า ทั้งทางบก และทางทะเล หรือการอพยพย้ายถิ่นฐาน การเดินทางของกล้วย จากบนลงล่างไปแถบออสเตรเลีย และโพลินีเซีย*(2) จากนั้นข้ามมหาสมุทรแปซิฟิก ขึ้นเหนือไปยังฮาวาย(3) และเดินทางไปยังตะวันออกสู่ชายฝั่งตะวันตกของทวีปอเมริกาใต้ และหมู่เกาะอีสเตอร์(4)

5 ราว 2,000 - 3,000 ปีที่แล้วมนุษย์ได้นำกล้วยหลายพันธุ์ จากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปปลูกที่แอฟริกา

6 อุตสาหกรรมกล้วยในทวีปอเมริกากลางและใต้เกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ โดยชาวตะวันตกนำกล้วยหอมจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปปลูกในพื้นที่ขนาดใหญ่ เพื่อการผลิตเป็นการค้า

กล้วยกับการเมือง

ในโลกยุคใหม่ กล้วยเป็นหนึ่งในอาหารชั้นเลิศสำหรับชนชั้นสูง ราคาแพง กอปรกับจำนวนประชากรที่มากขึ้น ความต้องการบริโภคกล้วยก็มากขึ้นเช่นกัน เรื่องเศร้า ๆ เคสการเมืองของกล้วยจึงได้เริ่มเปิดฉากขึ้น เมื่อกล้วยเข้าสู่**ระบบอุตสาหกรรม** และกลายเป็นเครื่องมือของบริษัทข้ามชาติจากประเทศมหาอำนาจ ที่ต้องการผูกขาดตลาดการส่งออกกล้วยเชิงอุตสาหกรรมในประเทศแถบอเมริกากลางและอเมริกาใต้จึงได้เริ่มขึ้น พร้อมสร้างปัญหาด้านคุณภาพชีวิตของแรงงานท้องถิ่น เนื่องจากบริษัทเหล่านี้ได้ละเลยสวัสดิการ และกดขี่แรงงานอย่างไม่เป็นธรรม หลายครั้งรัฐบาลท้องถิ่นเองก็ไม่ได้ใส่ใจปัญหา แต่กลับดำเนินนโยบายเพื่อเอาใจบริษัทเหล่านี้ จนเกิดการประท้วงจากแรงงานท้องถิ่นขึ้นมา และนำไปสู่การโค่นล้มอำนาจรัฐบาลในหลายประเทศในแถบอเมริกากลาง จนเปรียบได้ว่า "กล้วย" เป็นเครื่องมือในการล่าอาณานิคมรูปแบบหนึ่ง และประเทศที่ยอมตกเป็นเครื่องมือของบริษัทกล้วยจากประเทศมหาอำนาจก็จะถูกเสียดสีว่าเป็น "สาธารณรัฐกล้วย หรือ Banana Republic"

* โพลินีเซีย ปัจจุบันคือแถบทวีปโอเชียเนีย และหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก

เรียบเรียงข้อมูลจาก :

- หนังสือ กล้วย ไม้ไฟเรื่องกล้วยกล้วย โดย แดน คอปเพล (BANANA The Fate of the Fruit That Changed the World : Dan Koeppel)
- The History of the Banana: Ancient Origins to the 1800s (<http://cwh.ucsc.edu/bananas/Site/>)
- "เรื่องไม่กล้วยที่สาธารณรัฐกล้วย" หนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก วันจันทร์ที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552